

КВАЛІМЕТРИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ

Якість життя людини характеризується великою кількістю показників, серед яких: якість освіти та медицини; соціального забезпечення; рівень безробіття; свобода слова; безпека для життя; безпека праці; екологічна безпека та багато інших. Існує ряд методик оцінювання якості життя, але жодна з них не являється кінцевою та еталонною. Тому розвиток таких методик продовжується і являється актуальною науковою задачею.

Кваліметричне оцінювання ризиків безпеки праці - це методологія, що використовується для оцінки рівня потенційних загроз і небезпек у робочому середовищі. Вона базується на квантовій оцінці різних параметрів, таких як імовірність виникнення небезпечної ситуації та важкість наслідків.

Цей підхід дозволяє більш об'єктивно оцінити ризики та прийняти на їх основі ефективні заходи з покращення безпеки на робочому місці. Процес кваліметричного оцінювання може включати в себе ідентифікацію потенційних небезпечних ситуацій, оцінку їх ймовірності та наслідків, а також розробку стратегій мінімізації ризиків.

Основні переваги кваліметричного підходу полягають у тому, що він дозволяє проводити об'єктивні порівняльні аналізи, виявляти пріоритетні напрямки покращень у сфері безпеки праці та забезпечує більшу точність у прийнятті управлінських рішень. Особливо важливим являється оцінювати безпеку праці на виробництві, або при виконанні шкідливих для здоров'я та життя робіт. Так як більшість людей значну частину свого життя проводять на робочому місці, при виконанні своїх службових обов'язків, то існує ризик впливу умов праці на їх здоров'я. Міжнародні організації акцентують свою увагу на постійному контролі впливу шкідливих чинників на здоров'я людини, а саме ООН, у своїй концепції «сталій розвиток суспільства», розглядає безпеку праці важливим показником якості життя, а міжнародна організація зі стандартизації (ISO) розробила ряд стандартів, які мають відношення до оцінювання ризиків (ISO 31000:2018, IDT; ISO 31010:2013, IDT), систем управління якістю (ISO 9001:2015, IDT), та системи управління охороною здоров'я та безпекою праці (ISO 45001:2018, IDT).

Для ефективного управління необхідні ефективні методи збору та обробки отриманої інформації. Однак, методи оцінювання у міжнародних стандартах не регламентовано, тому кожне підприємство повинно самостійно їх розробляти. Це часто викликає труднощі, адже пов'язано з отриманням комплексних багатокритеріальних оцінок безпеки праці у кількісному вираженні. Отже, пропонується отримати оцінки небезпечних чинників на безрозмірній шкалі, застосовуючи функцію помилок (erf). Знаючи функцію щільності закону розподілу випадкових величин кількісних значень негативних чинників отримати функцію щільності їх оцінок на безрозмірній шкалі. Функція щільності дає можливість визначити величину ризику попадання оцінки небезпечного чинника у небезпечний інтервал оцінювання.

Література:

1.Trishch, R., Nechuviter, O., Dyadyura, K., Vasilevskiy, O., Tsykhanovska, I., & Yakovlev, M. (2021). Qualimetric method of assessing risks of low quality products. *MM Science Journal*, 2021-October, 4769-4774. doi:10.17973/MMSJ.2021_10_2021030

2. Trisch, R., Gorbenko, E., Dotsenko, N., Kim, N., & Kiporenko, G. (2016). Development of qualimetric approaches to the processes of quality management system at enterprises according to international standards of the ISO 9000 series. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 4(3-82), 18-24. doi:10.15587/1729-4061.2016.75503

3. Буданов П.Ф., Грінченко Г.С., Нечуйвітер О.П., Бойко Т.Г., Цихановська І.В. (2022) Застосування методів кваліметрії для оцінки комплексних показників якості багатопараметричних об'єктів. *Машинобудування*. №30. С. 73 -84. DOI 10.32820/2079-1747-2022-30-73-84

4. [Національна доповідь "Цілі сталого розвитку: Україна"](#) (2017) Повну версію Доповіді можна отримати на офіційному сайті Міністерства економічного розвитку і торгівлі України за посиланням: <http://bit.ly/SDGsUkraine>